

GÖZLEM VE SINIFLANDIRMA MERKEZLERİ İLE HÜKÜMLÜLERİN DEĞERLENDİRİLMESİNE DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM –Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	2
İKİNCİ BÖLÜM –Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri	8
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM –İdare ve Gözlem Kurulu.....	17
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM –Sınıflandırma ve Gruplandırma.....	30
BEŞİNCİ BÖLÜM –İyileştirme	37
ALTINCI BÖLÜM –Risk Ölçme ve Gelişimi Değerlendirme	49
YEDİNCİ BÖLÜM –Çeşitli ve Son Hükümler	63

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, gözlem ve sınıflandırma merkezlerinin görev ve çalışmaları ile infaz sürecinin her aşamasında hükümlüler hakkında yapılması gereken gözlem ve sınıflandırma ile uygulanan iyileştirme programlarına göre iyi hâl değerlendirmelerinin yapılmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin gözlem ve sınıflandırmalarının yapılması, durumlarına uygun kurumlara dağıtılması ve uygulanan iyileştirme faaliyetleri ile tutum ve davranışları sonucunda haklarında iyi hâl değerlendirmelerinin yapılması ile ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 13 üncü ve 89 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Artık dönem: Hükümlünün açık ceza infaz kurumuna ayrılma, kalan cezasını denetimli serbestlik tedbiri altında infaz etme veya ceza infaz kurumundan doğrudan koşullu salıverilme tarihi itibarıyla **altı** aylık son değerlendirme döneminin tamamlanmadığı dönemleri,

b) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

c) Bireyselleştirme: Hükümlünün kendisini tanıması, anlaması, bireysel özelliklerinin, ilgi ve yeteneklerinin farkına varması, kendine ilişkin kararlar ve sorumluluklar alması, beklentiler oluşturması sürecini kapsayan çalışmaların bütünü,

ç) Ceza infaz kurumu: Kapalı, yüksek güvenlikli kapalı, kadın kapalı, çocuk kapalı, gençlik kapalı, açık ceza infaz kurumları ile gözlem ve sınıflandırma merkezleri ve çocuk eğitimevlerini,

d) Değerlendirme dönemi: Hükümlünün ceza infaz kurumuna kabulü sonrasında idare ve gözlem kurulunca ilk gözlem kararının alındığı tarih ile başlayan **her bir altı** aylık dönemi,

e) Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,

f) Gelişim değerlendirme raporu: Hükümlünün tanınması, davranışlarının değerlendirilerek hakkında uygulanacak rejimin belirlenmesi, kişinin durumuna uygun ceza infaz kurumuna ayrılması, infazın bireyselleştirilmesi, iyileştirme programlarına katılması, hükümlülük süresi içerisinde davranışlarının izlenmesi ve hükümlü hakkındaki iyi hâl değerlendirmesine dayanak oluşturması amacıyla ceza infaz kurumunda kalma süresi **altı aydan** fazla olan hükümlüler hakkında düzenlenen ve gelişim puanlamasını içeren belgeyi,

g) Gözlem: Hakkında uygulanacak infaz rejiminin ve iyi hâlliliğin belirlenebilmesi amacıyla gerekli inceleme, araştırma ve değerlendirmenin yapılabilmesi için hükümlünün izlenmesini,

ğ) Gözlem ve sınıflandırma merkezi: Hükümlülerin gözlem, sınıflandırma ve değerlendirmelerinin yapıldığı merkezleri veya ceza infaz kurumlarının bu hizmete ayrılan bölümlerini,

h) Gözlem değerlendirme raporu: Hükümlünün tanınması, davranışlarının değerlendirilerek hakkında uygulanacak rejimin belirlenmesi, kişinin durumuna uygun ceza infaz kurumuna ayrılması, infazın bireyselleştirilmesi, iyileştirme programlarına katılması, hükümlülük süresi içerisinde davranışlarının izlenmesi ve hükümlü hakkındaki iyi hâl değerlendirme-

sine dayanak oluşturması amacıyla ceza infaz kurumunda kalma süresi **altı aydan** az olan hükümlüler hakkında düzenlenen ve puanlama içermeyen belgeyi,

i) İdare ve gözlem kurulu: 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesi ile 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin 22 nci maddesinde belirtilen üyelerden oluşan kurulları,

i) İyi hâllilik: Hükümlü hakkında ceza infaz kurumlarında buldukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülükleri eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığına ilişkin olarak yapılacak işlemlerde; katıldığı eğitim-öğretim ve iyileştirme programları ile sosyal ve sportif faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki

çalışma kurallarına uyumu, aldığı ödüller ve disiplin cezaları dikkate alınmak suretiyle idare ve gözlem kurulunca yapılan ve iyileşme düzeyini gösteren değerlendirmeyi,

j) İyileştirme: Hükümlülerin, ceza infaz kurumuna girişinden salıverilmesine kadar geçen süre içerisinde, bedensel ve zihinsel sağlıklarını sürdürmeleri veya bunlara yeniden kavuşmaları için gerekli önlemlerin alınması, suçluluk duygusundan arınması, kişisel ve toplumsal gelişiminin sağlanması amacıyla uygulanacak, eğitim-öğretim, sağlık, psiko-sosyal hizmetler ile meslek edindirme, bireyselleştirilme ile toplum yaşamıyla uyumlaşmasını ve geliştirilmesini sağlayacak programların tümüyle; hükümlüde, kanunlara saygılı olarak yaşama düşünce ve duygusunun yerleşmesi, ailesine ve topluma karşı sorumluluk geliştirmesi, toplum yaşamına uyması, geçimini sağlayabilmesi konularında uygulanacak rejim, önlem ve yöntemleri,

k) Kurul: İdare ve gözlem kurullarını,

l) Sınıflandırma: Hükümlülerin suç türleri, hükümlülük süreleri, yaşları, zihinsel ve bedensel durumları, örgütsel konumları gibi özellikleri dikkate alınarak gruplandırılmasını,

m) UYAP: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri

Gözlem ve sınıflandırma merkezlerinin oluşturulması: –Madde 4

(1) 5275 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen esaslar dâhilinde hükümlülerin gözlem ve sınıflandırmaları ile durumlarına uygun infaz rejimini belirlemek üzere gözlem ve sınıflandırma merkezleri oluşturulur.

(2) Hükümlüler ile ilgili gözlem ve sınıflandırma, gerekli görülen yer veya bölgelerdeki ayrı gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde, olmaması hâlinde Bakanlıkça belirlenen ve uygun görülen yerlerdeki kapalı ve açık ceza infaz kurumlarının bu hizmete ayrılan bölümlerinde yerine getirilir.

Gözlem ve sınıflandırma merkezi personeli: –Madde 5

(1) Gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde mümkün olduğunca; kriminoloji, penoloji, davranış bilimleri, adalet psikolojisi veya ceza hukuku alanında bilgi ve deneyimi olan bir müdür ve yeteri kadar psikiyatri uzmanı, hekim, adlî tıp uzmanı, psikolog, pedagog, çocuk gelişimcisi, sosyal çalışmacı, psikolojik danışman, rehberlik uzmanı ve öğretmen gibi uzman görevliler ile diğer kurum görevlileri bulundurulur.

Gözlem ve sınıflandırma merkezlerinin görevleri: –Madde 6

(1) Gözlem ve sınıflandırma merkezi; ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis veya **iki yıldan** fazla süreli hapis cezasına mahkûm olan hükümlülerin kişisel özellikleri, bedensel ve zihinsel sağlık durumları, suç işlemeden önceki yaşamları, sosyal çevre ile ilişkileri, sanat ve meslek faaliyetleri, ahlâkî eğilimleri, suça bakış açıları, hükümlülük süreleri, suç türlerinin belirlenerek durumlarına uygun ceza infaz kurumlarına ayrılmaları ve bunlara göre saptanacak infaz ve iyileştirme rejiminin uygulanmasını; işledikleri suç tiplerine, gösterdikleri eğilimlere, tutum ve davranışları nedeniyle sıkı gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekip gerekmediğine göre yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarına, kapalı ceza infaz kurumlarına veya açık ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine dair değerlendirmeleri yapmakla görevlidir.

(2) Gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde; sosyal, tıbbi, kriminolojik, psiko-teknik, psikiyatri ve ceza hukuku bakımından veya gerekli görülecek konularda her türlü inceleme yapılır.

Hükümlülerin ceza infaz kurumuna kabulü: –Madde 7

(1) Hükümlünün ceza infaz kurumuna kabulü, 5275 sayılı Kanunun **21 ve 22** nci maddeleri ile Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin **55 ve 56** ncı maddelerine göre yapılır.

Hükümlülerin ceza infaz kurumuna yerleştirilmesi: –Madde 8

(1) Hükümlünün ceza infaz kurumuna yerleştirilmesi, 5275 sayılı Kanununun 21 inci maddesi ile Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin 57 nci maddesine göre yapılır.

Hükümlülerin gözlemlenmesi: –Madde 9

(1) Hükümlülerin ceza infaz kurumuna ilk kabulü esnasında sınıflandırmaya ve uygulanacak infaz rejiminin belirlenmesine esas olacak gözlem, gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde ve tek kişilik odalarda yapılır. Ancak, ceza infaz kurumunun tek kişilik odası bulunmaması veya sınırlı sayıda olması durumunda bu gözlem, tahsis edilmiş özel bölümlerinde de yapılabilir.

(2) Gözlem ve sınıflandırmaya tabi tutulan hükümlülerin diğer hükümlü ve tutuklularla ilişki kurmamaları için gerekli tedbirler alınır.

(3) İlk gözlem süresi **altmış günü** geçemez.

(4) Hükümlü, ilk gözlem sonunda yapılan yerleştirme işlemlerine müteakiben kurumda kaldığı süre boyunca gözlemlenir ve gösterdiği gelişim **en geç altı ayda** bir idare ve gözlem kurulu tarafından değerlendirilir. Ancak bulunduğu ceza infaz kurumunda kalacağı süre **altmış gündən** az olan hükümlüler hakkında ilk gözlem kararı alınmaz.

Hükümlülerin ilk gözleme tabi tutulmaması: –Madde 10

(1) Hükümlü; kişiliğine, sair hâllerine, suçun işlenmesindeki özelliklere göre, idare ve gözlem kurulu kararıyla gerektiğinde ilk gözleme tâbi tutulmayabilir.

(2) Kısa süreli hapis cezaları, 5275 sayılı Kanunda gösterilen esaslara göre infaz olunur.

Toplu faaliyetler: –Madde 11

(1) Gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde bulunan veya ceza infaz kurumlarında ilk gözleme tabi tutulmakta olan ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar dışında kalan hükümlüler, güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı takdirde;

- a) Özel yemekhanesi olan ceza infaz kurumlarında toplu olarak yemek yiyebilir.
- b) Sosyal ve kültürel etkinliklerde toplu olarak bulunabilir.
- c) Spor yapmaları teşvik edilir.

(2) Tüm hükümlüler; ceza infaz kurumlarıyla ilgili düzenlemeler kapsamında mektup alıp gönderebilir, telefon görüşmesi yapabilir ve diğer hükümlülerle iletişim kurmayacak şekilde ziyaretçileriyle görüşebilir.

Cezanın infaz edileceđi ceza infaz kurumunun belirlenmesi: –Madde 12

(1) Gözlem sonunda, gözlem ve sınıflandırma merkezi hükümlüye ait dosyayı görüşü ile birlikte Bakanlığa gönderir. Gözlem sonucuna göre hükümlünün gönderileceği ceza infaz kurumu Bakanlıkça belirlenir. Ancak yapılan gözlem ve sınıflandırma sonunda, idare ve gözlem kurulunca aynı ceza infaz kurumunda veya o yer Cumhuriyet başsavcılığına bağlı diğer ceza infaz kurumlarında kalması uygun bulunan hükümlülerin dosyaları Bakanlığa gönderilmez ve cezalarının infazına, buldukları veya Cumhuriyet başsavcılığınca gönderilecekleri bağlı ceza infaz kurumlarında devam olunur.

(2) Hükümlü, belirlenen ceza infaz kurumuna gidinceye kadar ceza infaz kurumunun ayrı bir bölümünde bulundurulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İdare ve Gözlem Kurulu

İdare ve gözlem kurulunun oluşumu: –Madde 13

(1) İdare ve gözlem kurulu; Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin 22 nci maddesinde sayılan görevlilerden oluşur.

(2) 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca iyi hâl değerlendirilmesi yapacak olan kurula Cumhuriyet başsavcısı veya belirleyeceği Cumhuriyet savcısı başkanlık eder. Bu kurula birinci fıkrada sayılan üyelerin yanı sıra Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenen bir izleme kurulu üyesi ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı il veya ilçe müdürlükleri tarafından görevlendirilen birer uzman da katılır. Bu bakanlıkların ilçe teşkilatında uzman bulunmaması durumunda il teşkilatında görevli bir uzmanın görevlendirmesi sağlanır.

(3) 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca oluşturulan idare ve gözlem kurulu üyeleri belirlenirken, birden fazla ceza infaz kurumunun bulunduğu il ve ilçelerdeki iş yoğunluğu da dikkate alınarak, her ceza infaz kurumu için ayrı bir Cumhuriyet savcısı, izleme kurulu üyesi ve uzmanın görevlendirilmesi sağlanabilir.

(4) İdare ve gözlem kurulu, gözlem ve sınıflandırma merkezlerinin görev ve yetkilerini kullanır.

İdare ve gözlem kurulunun görevleri: –Madde 14

(1) İdare ve gözlem kurulu; mevzuatta verilen diğer görevlerinin yanında hükümlünün kademe-
meli olarak toplumla bütünleştirilmesi ile ilgili aşağıda sayılan görevleri yapar:

- a) Hükümlüleri sınıflandırır.
- b) Hükümlüleri gruplandırır.
- c) Hükümlülerin durumlarına uygun infaz kurumlarına ayrılmalarına karar verir.
- ç) Uygulanacak infaz ve iyileştirme rejimini saptar.
- d) Mevzuatta iyi hâlliliğin arandığı diğer durumlar ile ilgili değerlendirmeleri yapar.
- e) 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca bütün hükümlüler hakkındaki ara değerlendirmeleri **en geç altı ayda** bir yapar.
- f) 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamı dışında kalan hükümlülerin açık ceza infaz kurumuna ayrılmaya, kalan cezasını denetimli serbestlik tedbiri altında infaz etmeye veya ceza infaz kurumlarından doğrudan koşullu salıverilmeye esas iyi hâl değerlendirmelerini yapar.

(2) 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca oluşturulan idare ve gözlem kurulu; toplam **on yıl** ve **daha fazla** hapis cezasına mahkûm olanlar ile terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar, kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkûm olanların; açık ceza infaz kurumuna ayrılmalarına, denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle kalan cezalarının infazına ve denetimli serbestlik tedbiri uygulanmakta iken koşullu salıverilme hariç olmak üzere ceza infaz kurumlarından doğrudan koşullu salıverilmelerine ilişkin iyi hâl değerlendirmelerini yapar.

(3) Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısı, izleme kurulu üyesi ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı tarafından görevlendirilen uzmanlar, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazından sonra koşullu salıverilmeye ayrılacak hükümlüler hakkında yapılacak değerlendirmeye katılmaz.

(4) Toplama kararı alınarak infaz edilmekte olan ilamlara konu suçlardan birinin, ikinci fıkrada sayılan suçlardan biri olması ve toplam ceza miktarının da **on yılın** altında olması durumunda, bu hükümlü hakkındaki iyi hâl değerlendirmesi 13 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen idare ve gözlem kurulu tarafından yapılır.

Kurulun toplanma usûlü: –Madde 15

(1) Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin 22 nci maddesinde belirtilen idare ve gözlem kurulu her zaman toplanabilir.

(2) 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca oluşturulan idare ve gözlem kurulu, 14 üncü maddenin ikinci fıkrasında sayılan konularda değerlendirme yapmak üzere süre belgesindeki muhtemel tarihe göre; açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına, kalan cezasının denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infazına ya da ceza infaz kurumundan doğrudan koşullu salıverilmesine **en fazla bir ay** kala toplanır. Kurul, kurul başkanının daveti ile her zaman toplanabilir.

(3) Cumhuriyet başsavcısının veya görevlendirdiği Cumhuriyet savcısının katılmaması halinde, ikinci fıkra kapsamındaki toplantılar yapılmaz ve toplantı için yeni bir tarih belirlenir.

(4) Birinci fıkra kapsamındaki idare ve gözlem kurulunun oluşturulmasına imkân bulunmayan ceza infaz kurumlarında, bu kurul o yer Cumhuriyet savcısının başkanlığında, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin 22 nci maddesinde sayılan görevlilerden kurumda mevcut olanların katılımıyla oluşturulur.

(5) İkinci fıkra kapsamındaki idare ve gözlem kurulunun oluşturulmasına imkân bulunmayan ceza infaz kurumlarında bu kurul, o yer Cumhuriyet başsavcılığınca en yakın ceza infaz kurumunda görevli olan idare ve gözlem kurulu üyelerinden ihtiyaç duyulan üyelerin görevlendirilmesiyle oluşturulur.

(6) İdare ve gözlem kurulları, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Ancak karar yeter sayısı hiçbir zaman üye tam sayısının **üçte birinden az** olamaz. Oylarda eşitlik olması halinde başkanın bulunduğu tarafa üstünlük tanınır. Kurul başkanı oyunu en son kullanır. Kurul üyeleri çekimser oy kullanamaz.

Kurulun inceleme ve değerlendirme esasları: –Madde 16

(1) Hükümlüler ceza infaz kurumlarında bulunduğu tüm aşamalarda; ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülükleri eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında; idare ve gözlem kurulu tarafından, iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere bir değerlendirmeye tabi tutulur.

(2) Yapılan değerlendirmede; infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı eğitim-öğretim, psiko-sosyal yardım ve destek programları ile sosyal ve sportif faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu, yükümlülüklerine riayeti, kurum güvenlik ve düzenine katkısı, aldığı disiplin cezaları ve ödüller dikkate alınır.

(3) Bulunduğu ceza infaz kurumunda kalacağı süre, **altı aydan** fazla olan hükümlüler hakkında yönetim, eğitim ve öğretim, psiko-sosyal yardım ile güvenlik ve gözetim servislerince

“gelişim değerlendirme raporu” düzenlenir. Ancak açık ceza infaz kurumuna ayrılma, kalan cezasını denetimli serbestlik tedbiri altında infaz etme veya ceza infaz kurumundan doğrudan koşullu salıverilme tarihi öncesindeki son dönemin artık dönem olması durumunda, bu artık döneme ait değerlendirme ilgili servislerce düzenlenen gözlem değerlendirme raporuna göre yapılır.

(4) Bulunduğu ceza infaz kurumunda kalacağı süre **60 günden** fazla, **altı aydan** az olan hükümlüler hakkında yönetim, eğitim ve öğretim, psiko-sosyal yardım ile güvenlik ve gözetim servislerince “gözlem değerlendirme raporu” düzenlenir. Ancak ceza infaz kurumunda kalma süresi **60 günden** az olan hükümlü hakkında yalnızca yönetim ve psiko-sosyal yardım servisi tarafından gözlem değerlendirme raporu düzenlenir.

(5) İdare ve gözlem kurulu; hükümlü hakkındaki değerlendirmesini yaparken, gözlem değerlendirme ve gelişim değerlendirme raporları, risk değerlendirme raporu ile infaz dosyasındaki tüm bilgi ve belgelere göre karar verir. Kurullar bu değerlendirme sırasında talebi üzerine veya re'sen hükümlü ile mülakat yapabilir.

(6) İdare ve gözlem kurulu; açık ceza infaz kurumuna ayrılma ve kalan cezasını denetimli serbestlik tedbiri altında infaz etme ya da koşullu salıverilme öncesindeki değerlendirmenin yapıldığı son toplantıda hükümlü hakkında inceleme ya da araştırma yapılmasına veya rapor tanzim edilmesine karar verebilir.

Kurul kararları: –Madde 17

(1) Kurul kararları gerekçeli olarak yazılır; karara karşı başvuru yolu, mercii, süresi ve şekli kararda açıkça belirtilir.

(2) Açık ceza infaz (Değişik ibare:RG-10/11/2021- 31655) kurumuna ayrılmaya, kalan cezanın denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infazına ve ceza infaz kurumundan doğrudan koşullu salıvermeye dair değerlendirmede hükümlünün iyi hâli olmadığına karar verilmesi durumunda, hükümlü hakkında yapılacak bir sonraki değerlendirme tarihi kararda açıkça belirtilir. Yeniden değerlendirme süresi (Değişik ibare:RG-10/11/2021-31655) **üç aydan az, bir yıldan fazla** olamaz. Hakkında olumsuz karar verilen hükümlü hakkında psiko-sosyal yardım servisi ile eğitim ve öğretim servisinde hazırlanan iyileştirme planı revize edilerek hükümlüye tebliğ edilir.

(3) İdare ve gözlem kurulunun, açık ceza infaz kuruma ayrılmaya, kalan cezanın denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infazına ve ceza infaz kurumundan doğrudan koşullu salıvermeye esas olumlu iyi hal değerlendirmesini içeren gerekçeli kararı; 5275 sayılı Kanununun 107 nci maddesinin onbirinci fıkrasında yazılı "gerekçeli rapor" ile ilgili yönetmeliklerde belirtilen "değerlendirme raporu" ve "iyi hal kararı" yerine geçer.

(4) İdare ve gözlem kurulu kararının hükümlüye tebliğ edilen nüshasında karar tarihi, numarası, "ASLI GİBİDİR" kaşesi ve kurum mührü ile ismi yazılmaksızın sekretaryada görevli bir personelin ıslak imzası yer alır; kurul başkanı, kurul üyeleri, sekretarya personeli ile raporları hazırlayan görevlilerin adı, soyadı, sicil ve unvan bilgileri yer almaz. Bu tebliğ işlemi, teknik altyapının kurulu olduğu kurumlarda elektronik ortamda yapılabilir.

İdare ve gözlem kurulu sekretaryası: –Madde 18

(1) İdare ve gözlem kurulunun sekretarya işlemlerini yürütmek üzere, iyileştirmeden sorumlu ikinci müdürün sorumluluğunda müstakil bir sekretarya birimi oluşturularak bu birimde yeterince personel görevlendirilir.

(2) Sekretarya; ilgili servislerden gelen servis puanlarını birleştirerek dönem puanı ve gelişim puanı hesaplamasını yapar. Hakkında değerlendirme yapılacak hükümlü ile ilgili gözlem değerlendirme raporları veya gelişim değerlendirme raporları ile risk değerlendirme raporu, puanlama icmal tablosu, infaz dosyası ve diğer belgeleri toplantıda hazır eder. Bu amaçla gerektiğinde hükümlü hakkındaki yazışmalar ile araştırmaları yapar.

(3) Dosyası idare ve gözlem kurulunda görüşülecek hükümlü hakkında son **bir ay** içerisinde hazırlanmış yeni tarihli gözlem değerlendirme raporları veya gelişim değerlendirme raporları yoksa kurul toplantısından **en az 2 gün** önce ilgili servislerin bu değerlendirmeyi yapmaları sağlanarak dosya ikmal edilir.

(4) 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yapılacak olan idare ve gözlem kurulu toplantısının gün ve saati ile gündemi, kurul sekretaryası tarafından acil

durumlar hariç **en az 48 saat** önce kurul üyelerine bildirilir. Bu bildirim, ilgili üyenin onay vermesi durumunda elektronik ileti yoluyla da yapılabilir.

(5) Toplantı öncesinde kurul üyelerine gerekli bildirimleri yapar; toplantı tutanaklarını yazar, kurul üyelerine imzalatır ve sair işlemlerinin ikmalini sağlar.

(6) 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca oluşturulan idare ve gözlem kuruluna Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile izleme kurulundan katılan üyelere, katıldıkları her bir toplantı günü için memur maaş katsayısının (500) rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenmesi ile ilgili işlemlerin yapılmasını sağlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sınıflandırma ve Gruplandırma

Hükümlülerin gruplandırılması: –Madde 19

- (1) Hükümlüler, buldukları veya gönderildikleri ceza infaz kurumlarında;
- a) İlk defa** suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler,
  - b)** Zihinsel ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler,
  - c)** Tehlike hâli taşıyanlar,
  - ç)** Terör suçluları,
  - d)** Suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular,
  - e)** Gözlem sürecinin devamına karar verilenler,
- gibi gruplara ayrılırlar.

Mükerrirlerin gruplandırılması: –Madde 20

(1) 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen mükerrirler, aynı maddede belirtilen ve ayrıca;

- a)** Kasıtlı bir suçtan dolayı mükerrir olanlar,
  - b)** Birden fazla taksirli suçtan hükümlü olanlar,
- olarak gruplandırmaya tabi tutulur.

Hükümlülük sürelerine ve suç çeşitlerine göre gruplandırma:

–Madde 21

(1) 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen gruplara ayrılan hükümlüler;

a) Hükümlülük süreleri ve suç çeşitlerine göre;

1) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası,

2) Müebbet hapis cezası,

3) Süreli hapis cezası,

b) Süreli hapis cezaları, süreleri itibarıyla;

1) İki yıla kadar,

2) İki yıldan altı yıla kadar,

3) Altı yıldan fazla,

c) Suçların çeşitleri itibarıyla;

1) Uluslararası suçlar,

- 2) Kişilere karşı suçlar,
  - 3) Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar,
  - 4) Topluma karşı suçlar,
  - 5) Millete ve devlete karşı suçlar,
- olarak gruplandırmaya tabi tutulur.

Yaşları nedeniyle gruplandırma: –Madde 22

(1) 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen gruplara ayrılan hükümlüler ayrıca;

- a) **12-15 yaş** grubunda olanlar,
- b) **15-18 yaş** grubunda olanlar,
- c) **18-21 yaş** grubunda olanlar,
- ç) **65 yaşını** bitirmiş olanlar,

şeklinde gruplandırmaya tabi tutulurlar.

Zihinsel ve bedensel durumları nedeniyle gruplandırma: –Madde 23

(1) 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen suçlular 22 nci maddede belirtilen şekilde ve ayrıca;

- a) Fiziksel engelliler,
- b) Akıl hastalığı olanlar,
- c) Akıl hastalığı dışında psikolojik rahatsızlığı olanlar,
- ç) Uyuşturucu ve alkol bağımlılığı olanlar,
- d) Cinsel yönelimi farklı olanlar,

şeklinde gruplandırmaya tâbi tutulurlar.

Örgütsel durumları nedeniyle gruplandırma: –Madde 24

- (1) 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen suçlular ayrıca;
- a)** Örgüt lideri olanlar,
  - b)** Aktif örgüt üyesi olanlar,
  - c)** Örgütten ayrılanlar,
  - ç)** Tarafsız olanlar,
- şeklinde gruplandırmaya tâbi tutulurlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İyileştirme

İyileştirme programları: –Madde 25

(1) İyileştirme ve bireyselleştirme, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin onikinci bölümü ile ilgili diğer mevzuat ve protokollerde yer alan amaç, usul ve esaslar çerçevesinde eğitim ve öğretim servisi ile psiko-sosyal yardım servislerince yürütülür. Yönetim servisi ile güvenlik ve gözetim servisi başta olmak üzere diğer tüm servis ve birimler bu çalışmalara destek vermekle yükümlüdür.

(2) Hükümlünün ilk gözlem süresi sonunda gönderildiği ceza infaz kurumunda, psiko-sosyal değerlendirme ölçekleri de uygulanarak risk düzeyi ve bireysel ihtiyaçları belirlenir. 5275 sayılı Kanununun 73 üncü maddesi gereğince, eğitim ve öğretim ile psiko-sosyal yardım servisleri tarafından hükümlünün risk düzeyi ve bireysel ihtiyaçlarına göre bir iyileştirme planı hazırlanarak hükümlüye tebliğ edilir.

(3) Yapılan gözlem, görüşme ve uygulanan risk değerlendirme ölçeği sonuçlarına göre, idare ve gözlem kurulunca;

- a)** Görme, konuşma ve işitme engelliler ile özbakımını yapamayacak şekilde yatağa bağımlı hasta ya da ağır kocama hali bulunanlardan durumu hekim raporu ile tespit edilenler,
- b)** İyileşme ihtimali olmadığı tıbbi olarak tespit edilen ağır psikiyatrik hastalar,
- c)** Sosyal olarak iletişime tamamen kapalı olduğu psikiyatri raporu ile tespit edilenler,
- ç)** Şahsi ve sosyal durumu ya da suç geçmişi nedeniyle özel gözetim ve denetim altında bulundurulmasının gerekli olduğu saptananlar ve benzeri durumda olanlar,

hakkında gelişim değerlendirmesine tabi tutulmaması kararı verilebilir. İdare ve gözlem kurulu tarafından gelişim değerlendirmesine tabi tutulmaması kararı verilen hükümlüler için iyileştirme planı hazırlanmaz ve değerlendirmeler, yalnızca yönetim ve psiko-sosyal yardım servisi tarafından düzenlenen gözlem değerlendirme raporuna göre yapılır.

(4) İlgili servisler tarafından uygulanan risk değerlendirme ölçekleri her iki değerlendirme döneminde bir tekrarlanarak, eğitim ve öğretim ile psiko-sosyal yardım servisleri tarafından hazırlanan iyileştirme planları bu risk değerlendirmesi sonucuna göre güncellenir.

(5) Hükümlü, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin 67 nci maddesi uyarınca iyileştirme programlarına tam bir uyum göstermekle yükümlüdür. Hükümlünün belirlenen programlara katılımı ve gelişimi takip edilerek **altı ayda** bir değerlendirilir. İlgili servislerce hazırlanan gözlem değerlendirme veya gelişim değerlendirme raporları, idare ve gözlem kurulu tarafından yapılan değerlendirmelere esas teşkil eder.

Eğitim ve öğretim programları: –Madde 26

(1) Eğitim ve öğretim programları; ilgili mevzuat ve Bakanlık ile kurum ve kuruluşlar arasında yapılan iş birliği protokolleri çerçevesinde yürütülür.

(2) Hükümlülerin;

- a)** Temel eğitim (I. kademe okuma yazma kursu, yetişkin II. kademe başarı kursu ve orta-okul) programları,
- b)** Örgün ya da yaygın ortaöğretim programları,
- c)** Yükseköđretim programları,
- ç)** Seviye tespit sınavları ve bunlara hazırlık maksadıyla yürütölen bireysel gelişim programları,
- d)** Lisansüstü eğitim ve doktora programları,
- e)** Tahliye sonrasına hazırlama eğitimleri,
- f)** Örgün ve yaygın iş-meslek eğitimleri ile diğer yaygın eğitim programları,

gibi eğitim ve öğretim programlarına katılması ve yarım kalan eğitim programlarını tamamlaması sağlanır. Hükümlüler gerektiğinde bir üst eğitim programına yönlendirilir.

(3) Bu eğitim ve öğretim programları, hükümlünün ilk gözlemi sonunda ortaya çıkan risk düzeyi ve bireysel ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim servisinde hazırlanan ve her iki dönemde bir güncellenen iyileştirme planına göre yürütülür. Hükümlünün bu programlara katılımı ve gösterdiği gelişimi gözlem değerlendirme ve gelişim değerlendirme raporlarına işlenir.

Psiko-sosyal yardım programları: –Madde 27

(1) Psiko-sosyal yardım programları; ölçme değerlendirme araçlarını kullanarak, bireysel görüşme ve grup çalışması yöntemlerini uygulayarak, bir plân çerçevesinde yapılan iyileştirme faaliyetlerini kapsar. Bu programlar, ilgili mevzuat ve Bakanlık ile kurum ve kuruluşlar arasında yapılan iş birliği protokollerine göre yürütülür.

(2) Hükümlülerin;

- a) Bireysel sorunları ile baş edebilmesine yardımcı programlar,
- b) Ortaya çıkan kriz ve intihar eğilimi durumlarına müdahale programları,
- c) Sosyal çevresi ile zayıflayan ya da kopan ilişkilerini güçlendirmeye yönelik çalışmalar,
- ç) Suç türlerine ve kişisel özelliklerine göre ihtiyaç duyduğu bireysel müdahale programları,
- d) Grup çalışmaları,
- e) Madde bağımlılığı ile mücadeleye yönelik programlar,
- f) Salıverilme sonrasına hazırlama programları,

gibi psiko-sosyal yardım programlarına katılması sağlanır.

(3) Psiko-sosyal yardım servisi, psikiyatrik yardıma ihtiyacı olduğu veya madde bağımlısı olduğu kanaatine vardığı hükümlüleri kurum tabibine yönlendirir. Kurum tabipliği veya sağlık kuruluşu tarafından hükümlüye konulan teşhis, uygulanan tedavi ve hükümlünün kullandığı psikiyatrik ilaçlar; düzenlenecek gözlem değerlendirme veya gelişim değerlendirme raporlarına işlenmek üzere psiko-sosyal yardım servisine, alınacak güvenlik tedbirleri ve hükümlüye uygulanacak programlara ilişkin değerlendirme yapmak üzere güvenlik ve gözetim servisine sağlık servisi tarafından bildirilir.

(4) Psiko-sosyal servis, kurum müdürünün bilgisi dahilinde hükümlünün ailesi veya yakın sosyal çevresi ile iletişim kurarak terapi ve iyileştirme süreçlerinin daha etkin ve verimli geçmesi için çaba sarf eder. Bu kişilerden edindiği ve hükümlü hakkındaki iyi hâl değerlendirmesini etkileyecek nitelikteki bilgileri raporunda gösterir.

(5) Psiko-sosyal yardım programları, hükümlünün ilk gözlemi sonunda ortaya çıkan risk düzeyi ve bireysel ihtiyaçlarına göre psiko-sosyal yardım servisinde hazırlanan ve her iki dönemde bir güncellenen iyileştirme planına göre yürütülür. Hükümlünün bu programlara katılımı ve gösterdiği gelişimi gözlem değerlendirme veya gelişim değerlendirme raporlarına işlenir.

Destek programları: –Madde 28

(1) Ceza infaz kurumlarında hükümlünün toplumsal uyumunu artırmak ve iyileştirme faaliyetlerini desteklemek amacıyla aşağıda belirtilen destek programları uygulanır:

a) Kütüphane ve kitaplık çalışmaları: Tüm hükümlüler kütüphane ve kitaplıklardan azamî ölçüde yararlanmaya ve okuma alışkanlığı kazanmaya teşvik edilir. Bu çalışmalar, ilgili mevzuat ve yapılan iş birliği protokolleri çerçevesinde eğitim ve öğretim servisinde yürütülür ve puanlanır.

b) Din kültürü ve ahlâk öğretimi: Hükümlülerin ahlâki gelişiminin sağlanması, yeniden suç işlemesinin önlenmesi ve topluma kazandırılması amacıyla, ceza infaz kurumlarında din kültürü ve ahlâk öğretimi programları uygulanır. Ancak, hükümlülerin bu programlara katılması isteğe bağlıdır. Hükümlünün talep etmesi halinde, mensup olduğu dine uygun ibadetinin yerine getirilmesine yardımcı olunur. Din kültürü ve ahlâk eğitimi vermek ve manevi rehberlik hizmeti sunmak üzere manevi rehberlik birimleri oluşturularak eğitim ve rehberlik programları uygulanır. Bu programlar, ilgili mevzuat ve işbirliği protokolleri çerçevesinde yürütülür ve bu birimden hükümlü hakkında gönderilen yazılı bildirimler, eğitim ve öğretim servisi tarafından değerlendirilir.

c) Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler: Hükümlülerin, kişisel, sosyal, kültürel, mesleki, ahlâki ve sağlık yönünden gelişmelerini sağlayacak, insan haklarına saygıyı, yurt ve ulus sevgisini geliştirecek, aile bağlarını sağlamlaştıracak nitelikte sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler ilgili mevzuat çerçevesinde düzenlenir.

ç) (a), (b) ve (c) bentlerindeki çalışmalara ilişkin bilgiler ile hükümlünün gösterdiği gelişim, ilgili servislerce gözlem değerlendirme veya gelişim değerlendirme raporlarına işlenir.

(2) Destek programları kapsamında yapılan;

a) Dinî ve millî günlerdeki tören ve anma programları, mesleki gelişime yönelik çalışmalar, kütüphane ve kitaplık çalışmaları ile manevi rehberlik kapsamındaki çalışmalar eğitim ve öğretim servisi tarafından,

b) Bunlar dışında kalan konferans, dinleti, tiyatro, drama, film gösterimi, konser gibi diğer tüm sosyal ve kültürel etkinlikler ile sportif faaliyetler sosyal çalışmacı tarafından, ceza infaz kurumunda sosyal çalışmacının bulunmaması durumunda ise eğitim ve öğretim servisi tarafından,

Bakanlığın veya kurumların taraf olduğu protokollere göre görevlendirilen kişi ve kurumlarla iş birliği halinde planlanır, yürütülür ve raporlanır.

(3) Ceza infaz kurumunda öğretmen, psikolog, sosyal çalışmacı gibi uzman meslek elemanının bulunmaması halinde, alan uzmanlığı gerektirmeyen faaliyetler, görevlendirilen diğer servis personeli tarafından planlanır ve yürütülür.

Çalışma: –Madde 29

(1) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar hariç diğer hükümlüler, kurum iç hizmetlerinde veya mevcut işkollarında 5275 sayılı Kanunun **30 ve 31** inci maddelerinde belirtilen esaslara göre çalıştırılabilir.

(2) Yaş, sağlık durumu, bedensel yetenekleri itibarıyla çalışma şartlarına uyum sağlayamayacakları kurum tabibi tarafından tespit edilen hükümlüler çalıştırılmaz.

(3) Çalıştırmalar sırasında mesleği olmayanların meslek edinmeleri, mesleği olanların ise mevcut mesleğini geliştirmeleri ve mesleki bilgi ve becerilerini belgelendirmeleri sağlanır.

ALTINCI BÖLÜM

Risk Ölçme ve Gelişimi Değerlendirme

Risk değerlendirme ölçeği: –Madde 30

(1) Hükümlü hakkında hazırlanacak iyileştirme programlarına, yapılacak iyi hâl değerlendirmelerine ve salıverilme sonrasına dair değerlendirmelere esas olmak üzere, nesnel bir risk değerlendirme ölçeği geliştirilerek hükümlülere uygulanır ve sonuçları risk değerlendirme raporunda gösterilir.

(2) Bu risk değerlendirme ölçeği her iki değerlendirme dönemi sonunda tekrarlanır ve yeni duruma göre, uygulanan iyileştirme programları güncellenir. Gerekli görülmesi halinde risk değerlendirme ölçeği **altı** aylık dönemler sonunda da uygulanabilir.

(3) Bu risk değerlendirme ölçeğinin geliştirilmesi ve uygulanmasındaki usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

Gelişim değerlendirme sistemi: –Madde 31

(1) Hükümün infazına başlanması ile birlikte, ceza infaz kurumlarında bulunduğu süre içerisindeki tutum ve davranışları, kurum düzeni ve güvenliğine katkısı, yükümlülüklerini yerine getirmesi ile yürütülen iyileştirme ve topluma kazandırma programlarına katılımı sonucunda hükümlünün gösterdiği gelişim ölçülerek puanlanır. Bu amaçla hükümlülerin;

a) Katıldıkları eğitim-öğretim faaliyetleri, psiko-sosyal yardım programları, destekleyici programlar ile infaz sürecindeki tutum ve davranışları "artı puan",

b) Aldığı disiplin cezaları "eksi puan",

şeklinde puanlanarak iyi hâl değerlendirmesine esas "gelişim puanı" belirlenir.

(2) Puanlama; yönetim servisi, eğitim ve öğretim servisi, psiko-sosyal yardım servisi ile güvenlik ve gözetim servisi tarafından yapılır.

(3) Hangi tutum ve davranışlara ne kadar puan verileceği, ölçme ve değerlendirme kriterleri, değerlendirmeye esas eşik puanlar, değerlendirme raporlarının şekli, kullanılacak program ve formlar ile puanlama sonucuna göre yapılacak değerlendirmenin başlayacağı tarih Genel Müdürlükçe belirlenir.

Gelişim puanlaması: –Madde 32

- (1) Hükümlü her değerlendirme dönemi içerisinde gözlemlenir, iyileştirme planına göre gelişimi ve gözlemler UYAP'ın ilgili bölümlerine kaydedilir.
- (2) Hükümlü hakkında idare ve gözlem kurulunca **altı ayda** bir yapılacak değerlendirme öncesinde, UYAP'a kaydedilen bilgiler ve dönem içerisinde yapılan gözlemler dikkate alınarak gelişim değerlendirme raporları hazırlanır.
- (3) Gelişim değerlendirme raporlarında hükümlünün infaz sürecindeki tutum ve davranışları ile iyileştirme planına göre gösterdiği gelişim puanlanır ve servis puanı bulunur.
- (4) İki suret olarak düzenlenen gelişim değerlendirme raporunun bir sureti serviste muhafaza edilir, bir sureti işlemin ikmali için idare ve gözlem kurulu sekretaryasına gönderilir.
- (5) Yönetim, eğitim ve öğretim, psiko-sosyal, güvenlik ve gözetim servislerince verilen servis puanları toplamının değerlendirme raporu sayısına bölümü ile dönem puanı hesaplanır. İdare ve gözlem kurulu sekretaryası tarafından hazırlanan dönem puanı icmal tablosu ilgilinin gözlem ve değerlendirme dosyasında saklanır.

(6) Ceza infaz kurumundan ayrılmaya ilişkin iyi hâl değerlendirmesinin yapılacağı son idare ve gözlem kurulu toplantısı öncesinde, o güne kadar alınan dönem puanları toplamının, toplam değerlendirme dönemi sayısına bölümü ile hükümlünün gelişim puanı belirlenir.

(7) Gelişim puanı;

a) Kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlünün açık ceza infaz kurumuna ayrılma aşamasında yapılan iyi hâl değerlendirmesinde,

b) Açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlünün denetimli serbestliğe ayrılma aşamasında yapılan iyi hâl değerlendirmesinde,

c) Kapalı ya da açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlünün denetimli serbestliğe ayrılmaksızın koşullu salıverilmesi amacıyla yapılan iyi hâl değerlendirmesinde,

iyi hâl kriteri olarak esas alınır.

(8) İdare ve gözlem kurulu, ara değerlendirme dönemleri sonunda gözlem ve değerlendirme dosyasındaki bilgi ve belgeler ile dönem puanını esas alarak değerlendirme yapar. Kurulların iyi hâl değerlendirmesi yapmasından sonra, işlemlerin sonuçlanmasına kadar geçen süre içindeki olumlu ya da olumsuz davranışları bir sonraki dönem değerlendirilir.

(9) Kapalı ceza infaz kurumunda bulunan ve gelişim puanı Genel Müdürlükçe belirlenen eşik puanı aşan ve erken iyileşme gösterdiği kanaatine varılan iyi halli hükümlü hakkında idare ve gözlem kurulu tarafından, kapalı ceza infaz kurumunda kalması gereken toplam sürenin **onda birine** kadar daha erken açık ceza infaz kurumuna ayrılma kararı verilebilir. Erken iyileşmeye bağlı olarak, erken açık ceza infaz kurumuna ayrılma ile ilgili esas ve usuller Genel Müdürlükçe gösterilir.

Gelişimi puanlama esasları: –Madde 33

(1) Ceza infaz kurumlarında kalacağı toplam süre **altı aydan daha az** olanlar ile artık dönem içinde olanlar hakkında gelişim puanlaması yapılmaz.

(2) Çocuk ve **70 yaş üzeri** hükümlülere ceza puanı verilmez.

(3) **31 ve 32** nci maddelere göre yapılan hesaplama sonucunda, gelişim puanı Genel Müdürlükçe belirlenen eşik puanın altında olan hükümlü hakkında;

a) Açık ceza infaz kurumuna ayrılma,

b) Kalan cezasını denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infaz etme,

c) Ceza infaz kurumlarından doğrudan koşullu salıverilme,

işlemlerine yönelik iyi hâl kararı verilmez.

(4) İyi hâl kararı için gerekli olan ve Genel Müdürlükçe belirlenen eşik puanı aşamayan hükümlü hakkında idare ve gözlem kurulunca bir araştırma yapılarak; bu durumun mücbir sebeplerden kaynaklanıp kaynaklanmadığı ya da hastalık, yaşlılık, personel yetersizliği gibi makul bir nedeni olup olmadığı belirlenir. Makul bir nedenin bulunması durumunda, hüküm-

lüye verilen gelişim puanının Genel Müdürlükçe belirlenen eşik puanı aşması şartı aranmaz. Bu hükümlü hakkında, mevzuatta aranan diğer iyi hâl kriterlerine göre değerlendirme yapılır.

(5) Verilen ceza puanları, disiplin cezası kaldırılmış olsa bile silinmez. Bir disiplin cezası için verilen ceza puanı, tüm infaz süresinde yalnızca **bir kez** hesaplamaya dâhil edilir.

(6) Olumlu bir davranışı nedeniyle puan verilen hükümlüye, bu davranışı karşılığında aldığı ödül için ayrıca bir puan verilmez.

(7) Tutuklular iyileştirme programlarına katılmaya zorlanamaz; ancak iyileştirme programlarına katılmaları yönünde teşvik edilir. Hükümlülere uygulanan iyileştirme programlarına gönüllü olarak katılan tutuklulara ait bilgiler UYAP'ın ilgili bölümlerine kaydedilir. Tutukluluğun **altı aydan** fazla sürmesi durumunda, UYAP'ın ilgili bölümlerine kaydedilen bu bilgiler ile tutum ve davranışlarına göre servis ve dönem puanları belirlenerek gelişim değerlendirme raporları tanzim edilir. Tutuklu iken düzenlenen bu raporlar, ilgilinin hükümlülüğünde değerlendirilmek üzere gözlem ve değerlendirme dosyasında saklanır.

(8) Hükümlünün daha önce kaldığı ceza infaz kurumlarınca verilen dönem puanları, en son bulunduğu ceza infaz kurumu tarafından birleştirilir ve açık ceza infaz kurumuna ayrılma, kalan cezasını denetimli serbestlik tedbiri altında infaz etme veya ceza infaz kurumlarından doğrudan koşullu salıverilme öncesindeki değerlendirmeye esas gelişim puanı bulunur.

Gözlem değerlendirme ve gelişim değerlendirme raporları: –Madde 34

(1) Hükümlülerin, gözlem sonucu gönderildikleri çocuk eğitimevleri ile açık ceza infaz kurumları dâhil tüm ceza infaz kurumlarında ilgili servislerce gözlem değerlendirme raporları ile **en geç altı ayda** bir gelişim değerlendirme raporlarının düzenlenmesine devam edilir. Bu değerlendirme raporları, gözlem ve değerlendirme dosyasında muhafaza edilir.

(2) Bu amaçla;

- a)** Yönetim servisi gözlem değerlendirme raporu ile gelişim değerlendirme raporu, iyileştirmeden sorumlu ikinci müdür tarafından,
- b)** Eğitim ve öğretim servisi gözlem değerlendirme raporu ile gelişim değerlendirme raporu, öğretmen tarafından,
- c)** Psiko-sosyal yardım servisi gözlem değerlendirme raporu ile gelişim değerlendirme raporu, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog veya çocuk gelişimi uzmanı tarafından,
- ç)** Güvenlik ve gözetim servisi gözlem değerlendirme raporu ile gelişim değerlendirme raporu, sorumlu infaz ve koruma başmemuru tarafından,

Genel Müdürlükçe belirlenen formata uygun olarak düzenlenir.

Gözlem ve değerlendirme dosyası: –Madde 35

(1) Hükümlülere ait gözlem değerlendirme ve gelişim değerlendirme raporları, icmal tabloları, risk değerlendirme raporları, idare ve gözlem kurulu kararları, ilâm örneği, süre belgesi ve sair belgeler tarih sırasına göre dosyalanır.

(2) Gözlem ve değerlendirme dosyası ile infaz dosyası, kurul sekretaryası tarafından idare ve gözlem kuruluna sunulur.

Hükümlünün durumunun değerlendirilmesi: –Madde 36

(1) Hükümlülerin açık ceza infaz kurumuna ayrılmalarına, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezalarının infaz edilmesine ve ceza infaz kurumlarından doğrudan koşullu salıverilmelerine ilişkin talebi üzerine, ilgili talebin mevzuatta belirtilen süre ve kaldırılmamış disiplin cezasının bulunmaması gibi şartları taşıyıp taşımadığı idare tarafından araştırılır, gerekli şartları taşımayan talep reddedilerek hükümlüye tebliğ edilir.

(2) Talebin bulunması, süre şartını sağlaması ve kaldırılmamış disiplin cezası bulunmaması gibi mevzuatta belirtilen şekil şartlarını taşıyan dosyalar; idare ve gözlem kurulu sekretaryası tarafından işleme alınarak ilgili hakkında gözlem ve değerlendirme dosyası hazırlanır. Dosyanın 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında bulunup bulunmadığı belirlenerek müteakip işlemlerin ikmali sağlanır.

Karar sonrası işlemler ve karar sonrasında iyi hâlin ortadan kalkması:

–Madde 37

(1) Kurulun, hükümlünün iyi hâli olduğuna karar verdiği tarih ile işlem tarihi arasında geçen sürede iyi hâli etkileyen başkaca bir olumsuzluk yaşanmaması halinde, günü geldiğinde diğer işlemlerin ikmaline idarece devam edilir. Karar tarihi ile işlem tarihi arasında iyi hâli ortadan kaldıran herhangi bir disiplin eyleminin gerçekleşmesi durumunda, idare ve gözlem kurulu derhal toplanarak hükümlü hakkındaki iyi hâl kararı kaldırılır ve disiplin soruşturmasının neticelenmesi, şayet bir disiplin cezası verilmiş ise infazının yapılması ve mevzuatta belirtilen kaldırılma sürelerinin geçmesi beklenir. Bu sürecin sonunda hükümlü hakkında yeniden değerlendirme yapılır.

Mevzuatta iyi hâlin arandığı diğer durumlar: –Madde 38

(1) Açık ceza infaz kurumuna ayrılma, kalan cezayı denetimli serbestlik tedbiri kapsamında infaz etme veya ceza infaz kurumundan doğrudan koşullu salıverme gibi kurumdan ayrılma aşamalarında, bu işlemlere münhasıran yapılan değerlendirme sonunda verilen olumsuz iyi hâl kararı;

a) Aksi yönde açık bir karar alınmadığı sürece, idare ve gözlem kurulunun eğitim, çalıştırma, nakil, özel izin ve benzeri işlemler için geçmişte vermiş olduğu iyi hâlliliğe dair değerlendirmelerine tesir etmez.

b) Kapalı ceza infaz kurumuna iade nedenlerinden biri gerçekleşmeden ve idare tarafından bu yönde açık bir karar alınmadan, hükümlünün kapalı ceza infaz kurumuna iade nedeni sayılamaz.

Kararlara karşı başvuru: –Madde 39

(1) İlgililer, ceza infaz kurumu idaresi ile idare ve gözlem kurulunun bu Yönetmelikte belirtilen kararlarına karşı, 16/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun **5 ve 6** ncı maddelerinde yazılı usul ve esaslar çerçevesinde şikâyet ve itirazda bulunabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik: –Madde 40

(1) 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük: –Madde 41

(1) Bu Yönetmelik 1/1/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme: –Madde 42

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.